

APSTIPRINĀTS
ar Izglītības un zinātnes ministrijas
2004. gada 3.jūnija
rīkojumu Nr. 336

PROFESIJAS STANDARTS

Reģistrācijas numurs PS 258

Profesija Zāgmateriālu ražošanas strādnieks

Kvalifikācijas līmenis 2

Nodarbinātības apraksts Zāgmateriālu ražošanas strādnieks strādā kokzāģēšanas uzņēmumos. Pārzina ražošanas procesu, darba metodes, tehnoloģiju un tehniku. Prot rīkoties ar kokzāģēšanas mašīnām, griezējinstrumentiem, mehānismiem un darba rīkiem. Citu vadībā vai patstāvīgi veic darba uzdevuma izpildi. Strādā ar drošiem darba paņēmieniem, saudzē vidi.

Pienākumi un uzdevumi

Pienākumi	Uzdevumi
1. Veikt darbus apaļo kokmateriālu krautuvēs.	1.1. Veikt apaļo kokmateriālu šķirošanu. 1.2. Krautnēt kokmateriālus. 1.3. Noteikt apaļo kokmateriālu kvalitāti un tilpumu. 1.4. Uzglabāt apaļos kokmateriālus. 1.5. Mizot apaļos kokmateriālus un noteikt mizošanas kvalitāti.
2. Veikt apaļo kokmateriālu zāģēšanu.	2.1. Sazāģēt apaļos kokmateriālus zāģmateriālos dažāda tipa kokzāģēšanas mašīnās. 2.2. Veikt zāģmateriālu apmalošanu. 2.3. Veikt sagarināšanu. 2.4. Pārbaudīt zāģmateriālu izmēru atbilstību uzdevumam. 2.5. Sagatavot koksnes atlikumus tālākai pārstrādei.
3. Veikt zāģmateriālu šķirošanu, nokraušanu, žāvēšanu un aizsardzību.	3.1. Šķirot zāģmateriālus un noteikt to kvalitāti. 3.2. Marķēt zāģmateriālus. 3.3. Nokraut zāģmateriālus žāvēšanai. 3.4. Sagatavot zāģmateriālus realizācijai. 3.5. Veikt zāģmateriālu antiseptizēšanu.
4. Vadīt un apkalpot darba mašīnas.	4.1. Veikt darba mašīnas apskati pirms darba uzsākšanas. 4.2. Veikt eļļošanas un bremzēšanas sistēmas pārbaudi. 4.3. Iestatīt aizsargierīces un palīgierīces. 4.4. Izpildīt tehnisko apkopi un veikt vienkāršus remontdarbus. 4.5. Iestatīt darba mašīnu darbam nepieciešamos režīmos. 4.6. Pārbaudīt un uzstādīt griezējinstrumentus. 4.7. Veikt darba mašīnas operatīvu vadību.
5. Pārzināt savas tiesības darba tirgū.	5.1. Pārzināt Darba likumu un citus normatīvos aktus, kas regulē darba devēja un darba ņēmēja attiecības. 5.2. Orientēties darba ņēmēja nodokļu sistēmā.
6. Strādāt uzņēmumā, ievērojot vispārējos un speciālos darba aizsardzības, elektrodrošības un ugunsdrošības noteikumus.	6.1. Strādāt, pielietojot ergonomiskus un drošus darba paņēmienus. 6.2. Izmantot individuālos darba aizsardzības līdzekļus. 6.3. Izmantot piemērotu darba apģērbu. 6.4. Iziet likumdošanā noteiktās instruktāžas un medicīniskās pārbaudes. 6.5. Veikt pirmās palīdzības pasākumus. 6.6. Prasmīgi rīkoties ugunsgrēka izcelšanās gadījumā. 6.7. Izmantot iekārtu drošības tehnikas ierīces.
7. Ievērot vides aizsardzības prasības.	7.1. Ievērot eļļu un smērvielu uzglabāšanas noteikumus. 7.2. Darba gaitā nepiesārņot vidi ar ražošanas atlikumiem un palīgmateriāliem.

Īpašie faktori, kas raksturo darba vidi

- Organizatoriskie – darba pienākumi veicami patstāvīgi vai kvalificēta vadītāja uzraudzībā

- Fizikālie - darbmašīnas, vibrācija, troksnis, paaugstināta bīstamība, vides piesārņojums
- Bioloģiskie - nav
- Ķīmiskie - iespējama saskarsme ar eļļām, smērvielām, koksnes ķīmiskās aizsardzības materiāliem

Īpašās prasības atsevišķu uzdevumu veikšanai - nav

Prasmes

Specifiskās prasmes profesijā	Kopīgās prasmes nozarē	Vispārējās prasmes/spējas
<ul style="list-style-type: none"> • Sagatavot zāģmašīnu darbam • Sagatavot apaļkokus zāģēšanai • Uzmērīt apaļkokus • Veikt apaļkoku mizošanu • Veikt apaļkoku zāģēšanu • Izvērtēt un šķirot zāģmateriālus atbilstoši kvalitātes prasībām • Apmalot zāģmateriālus • Marķēt zāģmateriālus • Nokraut zāģmateriālus • Uzglabāt zāģmateriālus • Sagatavot zāģmateriālus realizācijai • Izpildīt kokzāģēšanas mašīnu tehniskās apkopes un vienkāršus remontdarbus • Pārbaudīt darba un griezējinstrumentu sagatavošanas kvalitāti 	<ul style="list-style-type: none"> • Pazīt koku sugas, to pielietošanas iespējas • Izvērtēt kokmateriālu kvalitāti • Ievērot ugunsdrošības un darba aizsardzības noteikumus • Ievērot vides aizsardzības prasības 	<ul style="list-style-type: none"> • Komunicēties • Piedāvāt sevi darba tirgū • Strādāt grupā • Strādāt patstāvīgi • Sniegt pirmo neatliekamo palīdzību

Zināšanas

Zināšanas	Zināšanu līmenis		
	Priekšstats	Izpratne	Pielietošana
Vispārīgās zināšanas:			
• Latviešu valoda			
• Svešvaloda			
• Matemātika			
• Fizika			
• Saskarsmes mācība			
• Lietišķā informātika			
Speciālās zināšanas:			
• Koksnes mācība:			
– Koku sugas			
– Koksnes uzbūve			
– Koksnes īpašības			
• Kokzāģēšanas tehnoloģija			
• Materiālmācība			
– Kokmateriālu uzmērīšana			
– Kokmateriālu standarti			

• Kokmateriālu uzmērīšana			
• Darba aizsardzība, elektrodrošība, ugunsdrošība			
• Kokzāģēšanas mašīnas un instrumenti			
• Darba likumdošana			
• Vides aizsardzība			

Profesijas standarta izstrādes darba grupas sastāvs:

- Jānis Mārciņš - izpilddirektors, Latvijas kokapstrādes un eksportētāju asociācija;
- Silva Tetere – kvalitātes inženiere, Latvijas koksnes ekspertu savienība;
- Vilis Dzintars – prezidents, SIA “ Vēris”;
- Anita Čače - vecākā referente, ZM Meža politikas departaments;
- Voldemārs Kozuliņš - docents, LLU Meža fakultāte Kokapstrādes katedra.

Profesijas standarta eksperti:

- Andrejs Domkins – prezidents, Latvijas kokapstrādes un eksportētāju asociācija;
- Henss Tuherms – kokapstrādes katedras vadītājs, Latvijas Lauksaimniecības universitātes Meža fakultāte;
- Juris Balodis – tehnologs, Latvijas Vācijas kopuzņēmums EKJUC;
- A.Sīmansons – priekšsēdētāja vietnieks, Latvijas meža nozaru nozaru arodu biedrība.

Konsultanti:

- Normunds Strīķis – kokzāģēšanas meistars, Ogres Meža tehnikums;
- Vivita Balode - kokapstrādes nodaļas vadītāja, Rīgas Valsts tehnikums.